

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

**REKABET KURULU KARARI**

Dosya Sayısı : 2011-2-278 (Önaraştırma)  
Karar Sayısı : 11-47/1171-416  
Karar Tarihi : 14.09.2011

**A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI  
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,  
Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR, Prof. Dr. Metin TOPRAK

**B. RAPORTÖRLER** : Sinan ÇÖRÜŞ, Mücteba ALTUN

**C. BAŞVURUDA**

**BULUNAN** : - Sett İnşaat Lab. Mal. Bilişim Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.  
Kuştepe Mah. Kısmet Sok. No:33/1 Şişli/İstanbul

**D. HAKKINDA İNCELEME**

**YAPILANLAR** : - Düperthal Sicherheitstechnik GmbH & Co. Kg  
Frankenstrasse 3 63791 Karlstein ALMANYA  
- Tolkim Dış Ticaret Ltd. Şti.  
Ali Nazım Sok. No:34 Koşuyolu 34718 Kadıköy/İstanbul

**E. DOSYA KONUSU:** Düperthal Sicherheitstechnik GmbH & Co. Kg (Düperthal)'nin Sett İnşaat Lab. Mal. Bilişim Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti. (Set Laboratuvar)'ye mal vermeyi reddettiği iddiası.

**F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle; 2011 yılı Şubat ayında kurmuş oldukları firmalarının Almanya'da bulunan Düperthal firması ile telefon ve mail yoluyla görüşmeler yapıp kendilerine mal satmak konusunda anlaştıkları, iki adet sipariş verip ürünleri teslim aldıkları, ilerleyen süreçte Düperthal'in Türkiye'de uzun zamandır mal verdiği Tolkim Dış Ticaret Ltd. Şti. (Tolkim) adlı teşebbüsün Düperthal ile görüşüp kendilerini saf dışı bıraktığı ve Düperthal'in de kendilerine mal vermeyi reddettiği iddia edilmektedir.

**G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 6.6.2011 tarih ve 4225 sayılı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 10.6.2011 tarih ve 2011-2-278/İİ-11-414.MA sayılı İlk İnceleme Raporu, 23.6.2011 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek, 11-39/804-M sayılı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme sonucunda hazırlanan 26.08.2011 tarih ve 2011-2-278/ÖA-11-388.SÇ sayılı Önaraştırma Raporu, 05.09.2011 tarih ve REK.0.16.00.00-110.02.02/525 sayılı Başkanlık Önergisi ile 11-47 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

**H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili Rapor'da; Düperthal Sicherheitstechnik GmbH & Co. Kg. ve Tolkim Dış Ticaret Ltd. Şti. hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

**I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME**

Önaraştırma çerçevesinde Raportörlerce 9.8.2011 tarih ve 4854 sayılı yazıyla Tolkim'den ve 25.8.2011 tarih ve 5137 sayılı yazıyla Set Laboratuvar'dan bilgi talep edilmiştir. Tolkim'den talep edilen bilgiler 22.8.2011 tarih ve 6113 sayılı yazıyla, Set

Laboratuvar'dan talep edilen bilgiler ise 25.8.2011 tarih ve 6169 sayılı yazıyla Kurum kayıtlarına girmiştir.

## **I.1. Hakkında İnceleme Yapılan Teşebbüsler**

### **I.1.1. Düperthal**

50 Almanya merkezli bir firma olan Düperthal, laboratuvarlarda ve atölyelerde zararlı kimyasallarla çalışma alanında faaliyet göstermektedir. Düperthal'in sağladığı ürünler "yanıcı ve patlayıcı kimyasallar için güvenlik dolapları", "basınçlı gaz tüpü güvenlik dolapları" ve "kimyasal depolama konteynerleri"dir.

### **I.1.2. Tolkim**

Laboratuvar mobilya donanımlarının projelendirilmesi ve kurulumu, laboratuvar malzemeleri, işçi sağlığı ve çevre güvenliği ürünleri alanlarında, Türkiye'de mümessilliğini üstlenmiş olduğu Avrupa firmalarıyla birlikte sürdürdüğü çalışmalar çerçevesinde faaliyet gösteren Tolkim, Düperthal'in yetkili satıcısıdır.

## **I.2. İlgili Pazar**

### **I.2.1. İlgili Ürün Pazarı**

60 Şikâyetin konusunu Düperthal'in Set Laboratuvar'a mal vermeyi reddetmesi oluşturmaktadır. Dosya mevcudu bilgilerden, Düperthal'in vermeyi reddettiği malın laboratuvarlarda kullanılabilen kimyasal maddelerin, yanıcı tüplerin, silindirlerin saklanması için kullanılan dolaplar olduğu anlaşılmıştır.

Söz konusu kimyasal dolapların, özellikle yanıcı ve patlayıcı kimyasalların veya tüplerin, işletmelerde kişisel ve işletme güvenliği amaçlı alınan ve herhangi bir yangında veya olası yangın durumuna karşı yangını tetikleyici özellikte olan solventlerin ve tehlike arz edecek olan ürünlerin güvenli bir şekilde saklanmasını sağlayan/depolayan dolaplar olduğu tespit edilmiştir.

70 Dosya konusu iddiaların değerlendirilmesi açısından ilgili ürün pazarının kesin sınırlarının ne olduğu hususunun belirleyici bir önem taşımayacağı dikkate alınarak, kesin bir ilgili ürün pazar tanımı yapılmamakla birlikte, değerlendirmeye temel teşkil etmesi bakımından ilgili ürün pazarı olarak "yanıcı ve patlayıcı kimyasallar için güvenlik dolapları" pazarı dikkate alınmıştır.

### **I.2.2. İlgili Coğrafi Pazar**

İlgili ürün pazarında üretimi ve satışı gerçekleştirilen ürünler bakımından ülkenin herhangi bir bölgesinde rekabet koşullarının diğer bölgelerden farklılık göstermesini gerektiren hususların mevcut olmaması nedeniyle dosya kapsamında ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak tespit edilmiştir.

## **I.3. Değerlendirme**

80 Şikâyetçi firmanın talep ettiği yanıcı ve patlayıcı kimyasallar için güvenlik dolaplarının Düperthal tarafından sağlanmamasının, rekabet hukuku literatüründe sözleşme yapmanın/mal vermenin reddi şeklinde adlandırılan eylem başlığı altında değerlendirilmesi mümkündür.

Tek taraflı bir eylemi ifade eden mal vermeyi reddetme eylemi, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi bakımından, hâkim durumda bulunan bir teşebbüsün söz konusu hâkim durumunu kötüye kullanması olarak nitelendirilen haller arasında açıkça yer almamakla birlikte, rekabet hukuku içtihadı çerçevesinde hâkim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirilmektedir.

90 Anılan eylemin rekabet hukuku kapsamında ihlal olarak kabul edilmesi, yapan teşebbüsün hâkim durumda olması ve reddetme eyleminin gerçekleşmiş olması ön şartlarıyla,

i) sözleşme konusu mal veya hakkın vazgeçilmez nitelikte olması,

ii) red eyleminin ikincil piyasadaki rekabeti ortadan kaldırması ve

iii) eylem için objektif bir gerekçenin olmaması

koşullarının birlikte mevcudiyetini gerektirmektedir<sup>1</sup>. Bu bağlamda, şikâyet konusu eylem gerek ön şart olarak belirtilen hususlar gerekse söz konusu koşulların varlığı bakımından değerlendirilmiştir.

**- Anlaşma yapmayı reddeden teşebbüsün hâkim durumda olması**

100 Değerlendirme konusu davranışın kötüye kullanma sayılması için bu eylemi gerçekleştiren teşebbüsün ilgili pazarda hâkim durumda bulunması gerekmektedir. Mevcut dosya bakımından ilgili ürün pazarı kesin olarak belirlenmemekle birlikte, anlaşma yapmayı reddeden tarafın ilgili pazarda varsayımsal olarak hâkim durumda olduğu kabul edilmiş ve diğer koşulların gerçekleşip gerçekleşmediği incelenmiştir.

**- Teşebbüsün mal vermeyi reddetmesi**

Dosya mevcudu belgelerden; Set Laboratuvar ve Düperthal arasında ürün temin edilmesi/sağlanması hususunda anlaşıldığı, ancak sonrasında Düperthal yönetiminin stratejik sebeplerden ötürü Set Laboratuvar'la ilişkilerini bitirmeye karar verdiğinin belirtildiği görülmüş, bu çerçevede mal vermeyi reddetme eyleminin gerçekleştiği tespit edilmiştir.

110 **- Sözleşme konusu mal veya hakkın vazgeçilmez nitelikte olması**

Sözleşme konusu mal yanıcı ve patlayıcı kimyasallar için güvenlik dolaplarıdır. Elde edilen bilgiler çerçevesinde kimyasal dolap pazarında faaliyet gösteren ve yurt dışı merkezli olan teşebbüsler Düperthal, Asecos, Ecosafe, Priorit, Labor Security System ve Justrite'dir. Ayrıca Türkiye'de yerli üreticilerin ürettiği kimyasal dolapların da mevcut olduğu Tolkim tarafından ifade edilmiştir.

Başvuru sahibi ise Asecos'un Düperthal'le muadil marka sayılabileceğini, Prioritte'de her tür dolabın bulunmadığını, diğer firmaların ise piyasada tercih edilen nitelikte olmadıklarını, hâlihazırda Asecos'un Türkiye temsilcisi Orbis'ten Asecos kimyasal dolapları temin ettiklerini ifade etmiştir.

120 Bu çerçevede, mal vermeyi reddetme kapsamında incelenen Düperthal'in kimyasal dolaplarının şikâyetçinin ifadesi doğrultusunda en azından Asecos'un varlığı nedeniyle vazgeçilmez nitelikte olmadığı kanaatine varılmıştır.

Bu kapsamda, eylemin mal vermeyi reddetme olarak nitelendirilebilmesi için anılan üç koşulun da sağlanması gerektiği, ancak mevcut durumda bir koşulun sağlanmamış olduğu göz önüne alınarak, dosya kapsamında, eylemle ilgili olarak objektif bir gerekçe aranmasına ve reddetme eyleminin ikincil piyasadaki rekabeti ortadan kaldırıp kaldırmadığı değerlendirilmesine gerek olmadığı anlaşılmıştır. Dolayısıyla, yanıcı ve patlayıcı kimyasallar için güvenlik dolapları pazarında

<sup>1</sup> Rekabet Kurulu'nun 8.4.2010 tarih ve 10-29/446-169 sayılı, 07.10.2010 tarih ve 10-63/1318-495 sayılı, 16.09.2010 tarih ve 10-59/1223-465 sayılı, 2.9.2010 tarih ve 10-57/1154-438 sayılı, 6.5.2010 tarih ve 10-34/541-193 sayılı kararlarında da ilgili kriterler bakımından değerlendirmeler yapılmıştır.

130 Düperthal tarafından şikâyetçiye ürün sağlanmamasının mal vermeyi reddetme kapsamında değerlendirilemeyeceği kanaatine ulaşılmıştır.

**J. SONUÇ**

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.